

Dosarul nr. 2ra-685/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pulbere)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de
Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva lui Igor Grigorița și executorul
judecătoresc Valentina Zamșa cu privire la încasarea sumelor achitate în temeiul
hotărârilor judecătorești,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și
a fost menținută hotărârea din 16 iunie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,
prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă:

La 10 iunie 2019 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Igor Grigorița cu privire la întoarcerea executării hotărârii
anulate și încasarea cheltuielilor de executare.

În motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Judecătoriai Chișinău sediul
Centru din 13 aprilie 2017 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată
înaintată de Igor Grigorița împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind
încasarea sumei și a fost încasată de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul
lui Igor Grigorița suma de 24 162,33 de lei cu titlu de salariu restant (pentru
perioada 01.12.2016 -31.03.2017), suma de 10 434 de lei cu titlu de reținere din
salariu (pentru perioada 01.12.2015 – 31.10.2016), suma de 12 610,34 de lei cu titlu
de penalitate, suma de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 4000 de lei
cu titlu de servicii juridice, în total suma de 53 206,67 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, părțile au declarat apel și prin
decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018 a fost respins apelul declarat
de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și a fost admis apelul declarat de Igor Grigorița,
modificată hotărârea Judecătoriai Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 după
cum urmează: a fost majorată de la 2 000 de lei la 5 000 de lei în partea
cuanțumului prejudiciului moral și de la 4 000 de lei la 9 000 de lei în partea

cheltuielilor de judecată, în rest hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 a fost menținută.

Urmare a emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018, a fost eliberat titlul executoriu nr. 2-265/17, în temeiul căruia, prin încheierea executorului judecătoresc Valentina Zamșa nr. 004-591/17 din 19 mai 2017 a fost intentată procedura de executare. Ca urmare a intentării procedurii de executare, a fost încasată din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigorița suma de 61 206,67 de lei, cu titlu de datorie conform hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 și suma de 9 867,99 de lei cu titlu de cheltuieli de executare, în total suma de 71 074,66 de lei.

La 15 mai 2018 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018 și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2018 a fost admis recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, casata deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2018 în partea modificării cuantumului prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, cât și hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 în partea executării imediate a încasării unui salariu mediu în sumă de 5 654,25 de lei pentru lipsa forțată de la serviciu, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost menținute.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție rejudecând cauza, nu a soluționat întoarcerea executării hotărârii anulate, respectiv, ÎS „Calea Ferată din Moldova” la data de 05 noiembrie 2018, a depus prezenta cerere de chemare în judecată privind întoarcerea executării, însă potrivit încheierii Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2018, instanța ierarhic superioară în mod direct a stabilit că, examinarea prezentului litigiu ține de competența exclusivă a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

În același timp a invocat că, la 20 mai 2017 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a recepționat încheierea executorului judecătoresc Valentina Zamșa nr. 004-591/17 din 19 mai 2017, prin care s-a dispus intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr. 2-265/17 din 13 aprilie 2017 emis de Judecătoria Chișinău sediul Centru privind încasarea de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigorița suma de 5 654,25 de lei, ce constituie un salariu mediu ce urmează a fi executat imediat.

La 22 mai 2017 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a transferat pe contul executorului judecătoresc Valentina Zamșa, suma de 5 654,25 de lei.

Ulterior, la 24 iulie 2017, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a recepționat încheierea executorului judecătoresc Valentina Zamșa nr. 004-591/17 din 23 mai 2017, prin care s-a dispus încasarea de la debitorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în contul executorului judecătoresc cheltuieli pentru efectuarea actelor de executare în sumă de 1 420 de lei, sumă transferată de către debitor la contul executorului judecătoresc la data de 27 februarie 2018.

La 12 aprilie 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a recepționat încheierea executorului judecătoresc Valentina Zamșa nr. 004-594/18 din 12 aprilie 2018, prin care s-a dispus încasarea de la debitorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul creditorului Igor Grigorița datoria totală în mărime de 61 206,67 de lei, în baza documentului executoriu nr. 2-265/17 din 27 februarie 2018.

La 24 aprilie 2018, prin ordinul incaso nr. 22, executorul judecătoresc a ridicat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova”, suma totală de 61 206,67 de lei. Ulterior, prin încheierea executorului judecătoresc Valentina Zamșa nr. 004-594/18 din 25 aprilie 2018 s-a dispus încasarea de la debitorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în contul executorului judecătoresc cheltuielile de executare în mărime de 6 940,67 de lei, care a fost încasată de la debitor prin ordinul incaso nr. 26 din 04 mai 2018.

La fel, prin încheierea executorului judecătoresc Valentina Zamșa nr. 004-467r/18 din 03 mai 2018 s-a dispus, încasarea de la debitorul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul creditorului Igor Grigorița suma în mărime de 1 507,32 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere pentru neexecutarea în termen a documentului executoriu.

Astfel, în lipsa unei dispoziții care să rezolve modalitatea întoarcerii executării silite și deoarece actele de executare, deja executate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” au fost desființate de drept, ÎS „Calea Ferată din Moldova” are dreptul la întoarcerea executării silite în respectarea prevederilor legale în vigoare și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2018. Mai mult ca atât, nerestituirea celor primite de către creditor ar crea situația îmbogățirii fără justă cauză a ultimului, când actul juridic, în temeiul căruia s-au făcut încasările a fost modificat, reținerea sumelor fiind nejustificată.

ÎS „Calea Ferată din Moldova” a solicitat încasarea din contul lui Igor Grigorița a tot ceea ce a fost încasat în temeiul hotărârii anulate a Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017, precum și a cheltuielilor de executare, și anume a sumei în mărime de 5 654,25 de lei, încasată cu titlu de sumă datorată conform hotărârii judecătorești, în cadrul executării documentului executoriu nr. 2-265/17 din 13.04.2017; a sumei în mărime de 24 162,33 de lei, cu titlu de sumă încasată dublu; a sumei în mărime de 1 420 de lei cu titlu de cheltuieli de executare; sumele în mărime de 3 000 de lei și 5 000 de lei, majorate prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a- 2544/17 din 27 februarie 2018; suma în mărime de 6 940,67 de lei, cu titlu de cheltuieli de executare; suma în mărime de 1 507,32 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 47 684,57 de lei (f. d. 2-9).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 iunie 2020 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și au fost încasate de la Igor Grigorița în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, sumele de 5 654, 25 de lei, suma de 3000 de lei și 5000 de lei, încasate în temeiul hotărârii anulate și cheltuielile de executare în mărime de 1 420 de lei. În rest acțiunea au fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 iulie 2020 și 07 octombrie 2020 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 16 iunie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției sale instanța de apel s-a bazat pe art. 157 alin. (1), 158 alin. (2) Codul de executare și a stabilit că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2018 a fost admis recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din

Moldova” și modificată decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2018 în partea cuantumului prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată și a fost casată hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 în partea dispunerii executării imediate a încasării unui salariu mediu în sumă de 5 654,25 de lei pentru lipsa forțată de la serviciu, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost menținute.

Astfel, apelantul deși invocă că, Igor Grigorița urmează să-i restituie tot ce a fost încasat prin hotărârea judecătorească anulată, omite faptul că hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 a fost casată în parte, nu integral. Iar, apelanta a solicitat și alte sume decât cele anulate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2018.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a respins pretențiile cu privire la încasarea sumei de 24 162,33 de lei, care a fost încasată dublu de la pârâțul (debitor) ÎS „Calea Ferată din Moldova”, suma de 6 940,67 de lei, încasată de la pârâțul (debitor) ÎS „Calea Ferată din Moldova”, prin ordinul INCASO nr. 26 din 04 mai 2018 privind cheltuielile de executare în temeiul borderoului de calcul și suma de 1 507,32 de lei, încasată din contul pârâțului (debitor) ÎS „Calea Ferată din Moldova” pe contul Executorului judecătoresc Valentina Zamșa, prin ordinul INCASO nr. 30 din 15 mai 2018. Or, sumele pretinse nu pot fi atribuite la sume ce s-au încasat în temeiul hotărârii anulate, precum și la cheltuielile de executare suportate în legătură cu executarea hotărârii anulate, la care se referă întoarcerea executării.

La 22 februarie 2021, prin intermediul adresei electronice și la 23 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la examinarea cauzei în apel, instanța contrar prevederilor art. 373 CPC a omis să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță, nu a dorit să intre în esența acestui caz pentru a constata și elucida pe deplin circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, nu a apreciat probele din dosar, oferind astfel o soluție greșită cazului litigios.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că instanța de fond contrar art. 386 alin. (1) lit. a), b), c), d) CPC, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural și că concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele primirii.

Sub acest aspect a susținut că instanța inferioară nu a fost nici imparțială și nici obiectivă. Respectiv, sunt încălcate și prevederile art. 239 CPC.

A relevat că, în cadrul examinării cauzei, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel ÎS „Calea Ferată din Moldova” a reiterat că întrucât hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 13 aprilie 2017 și decizia Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2018 au fost anulate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2018, însă documentul executoriu emis de către

Judecătoria Chișinău, sediul Centru fiind executat integral încă la data de 18 mai 2018, rezultă că creditorul Igor Grigorița urmează să restituie debitorului ÎS „Calea Ferată din Moldova” tot ceea ce a încasat în temeiul hotărârii anulate, precum și cheltuielile de executare. Or, nerestituirea celor primite de debitor către creditor ar crea situația îmbogățirii fără justă cauză a ultimului, când actul juridic în temeiul căruia s-au făcut încasările fiind modificat, reținerea sumelor este nejustificată.

A mai remarcat că nu a avut parte de un proces echitabil, deoarece instanța de judecată inferioară nu a motivat soluția adoptată, în același timp, recurentul a fost privat de dreptul de a fi auzit, or argumentele privind întoarcerea executării nu au fost examinate efectiv de instanța de apel.

Prin notificarea din 29 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 27 aprilie 2021 Igor Grigorița, reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco a depus referință, prin care a solicitat de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului nu sunt date prin care s-ar confirma expedierea de către instanța de apel în adresa părților a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020.

Prin urmare, recursul declarat la 22 februarie 2021 de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru